

مقاله پژوهشی

استخراج و خالص سازی آنزیم DNA پلی‌مراز باسیلوس کالدوتناکس جدا شده از آب گرم قاینارجه سبلان

دکتر محمد اصغرزاده* دکترا عبدالناصر رفیع[▲]

دکتر محمدعلی حسین پور فیضی[♦] دکترا علی اکبر محمدی[▼]

دکتر محمد ارجمند[•] دکترا محمد عزیزی[▣]

آنزیم DNA پلی‌مراز همانندسازی DNA را به عهده دارد و در تحقیقات مولکولی آنزیم‌های DNA پلی‌مراز خصوصاً انواع مقاوم به حرارت از اهمیت بسزایی برخوردارند. در این تحقیق، از باکتری باسیلوس کالدوتناکس مقاوم به حرارت جدا شده از آب گرم قاینارجه منطقه سبلان، آنزیم DNA پلی‌مراز مقاوم به حرارت استخراج گردید. برای این کار باکتری‌ها در محیط Luria-Bertani کشت و در فاز لگاریتمی برداشته شدند، عصاره خام سلولی با استفاده از لیزوزیم و سونیکاسیون تهیه گردید. خالص‌سازی به کمک رسوب با سولفات آمونیوم و سه مرحله کروماتوگرافی به ترتیب با DEAE سفادکس، فسفوسلوز و هیپارین سفاروز صورت گرفت و آنزیم DNA پلی‌مراز ۱۲۴ برابر تخلیص گردید و در نهایت آنزیم با فعالیت ویژه (U/mg) ۲۱۷۷ تهیه شد. DNA پلی‌مراز استخراجی بیشترین فعالیت را در ۷۰ درجه سانتی‌گراد داشت. وزن مولکولی آنزیم DNA پلی‌مراز استخراجی حدود ۹۲۰۰۰ دالتون تعیین گردید و مشخص گردید که یک پروتئین مونومر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: باسیلوس کالدوتناکس؛ آنزیم DNA پلی‌مراز؛ خالص‌سازی.

* - مربی گروه بیوشیمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

▲ - دانشیار گروه پاتوبیولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

♦ - استاد گروه زیست‌شناسی جانوری، دانشکده علوم، دانشگاه تبریز

▼ - دانشیار مؤسسه واکسن و سرم‌سازی رازی

• - استادیار انستیتو پاستور ایران

▣ - مربی انستیتو پاستور ایران

مقدمه

DNA پلی‌مرازها (EC2.7.7.7)، عمل همانندسازی و ترمیم DNA را در موجودات زنده به عهده دارند. DNA پلی‌مراز سنتز DNA مکمل را در جهت ۵ به ۳ (۳-۵) و از روی رشته الگو انجام می‌دهد. DNA پلی‌مراز همانندسازی را در حضور دراکسی ریبونوکلوئزید تری فسفات و کاتیون دو ظرفیتی Mg^{2+} انجام می‌دهد (۱).

موجودات زنده به تناسب ویژگی‌های ساختاری محیط‌های متفاوتی برای تداوم حیات طلب می‌کنند، از آن جمله میکروارگانیسم‌هایی مثل ترموفیل‌ها در شرایط دمایی بالا قادر به زندگی می‌باشند (۲) و لذا آنزیم DNA پلی‌مراز ترموفیل‌ها، همانندسازی را در دمای بالا انجام می‌دهد و در نتیجه مقاوم به حرارت می‌باشد. DNA پلی‌مرازهای مقاوم به حرارت اهمیت بسیاری در تحقیقات در زمینه بیولوژی مولکولی دارند (۳).

آنزیم DNA پلی‌مراز مقاوم به حرارت از باکتری‌های مختلف مانند :

- (4) Aquaticus YT - 1 - Thermus
- (5) Thermus Thermoplasma HB - 8
- (6) Thermoplasma acidophilum, sulfobolus solfataricus
- (7) Bacillus stearothermophilus.
- (8) Thermus caldophilus GK24.

۲۴ caldophilus GK (۳) استخراج و خالص شده است. از باکتری‌های مقاوم به حرارت می‌توان از باسیلوس کالدوتناکس نام برد که ترموفیل‌ترین باسیلوس می‌باشد و قادر به رشد در دمای ۸۵ درجه سانتی‌گراد می‌باشد (۹). در این مطالعه، از باکتری باسیلوس کالدوتناکس جدا شده از آب گرم معدنی قاینارجه منطقه سبلان با دمای ۸۲ C آنزیم DNA پلی‌مراز استخراج و خالص گردید و خصوصیات آن تعیین شد.

روش پژوهش

مواد مورد نیاز: DEAE - سفادکس، فسفوسولوز، هپارین سفاروز 6B - CL، کیت DNA Polymerase Assay، PMSF (Phenyl Methyl Sulfonyl Fluoride)، لیزوزیم، DTT، Tris، Twee - 20، EDTA، گلیسرول، KCl و سایر مواد لازم.

استخراج و تخلیص آنزیم DNA پلی‌مراز شامل مراحل ذیل بود و تمام مراحل خالص‌سازی در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد صورت گرفت.

۱ - تهیه عصاره خام سلولی

برای این منظور باکتری‌ها در محیط کشت Luria - Bertani (LB) دارای ۱۵ gr bacto - trypton، ۵ gr Yeast extract، ۵ gr NaCl (PH=۷) در دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۸ ساعت بصورت هوازی کشت داده شدند و از کشت فوق به نسبت ۱ به ۱۶ به محیط کشت تازه LB منتقل شد و به مدت ۲۰ ساعت در ۷۰ درجه سانتی‌گراد بصورت هوازی انکوبه گردید و در ۷۵۵۰ g به مدت ۲۰ دقیقه سانتریفوژ و در نهایت ۵۰ گرم خمیر باکتری تهیه گردید و باکتری‌ها دو بار با ۲۰۰ ml از بافر (۱۰ mM EDTA، ۷/۵ mM Tris - HCL، PH=۵) شستشو داده شدند و در نهایت باکتری‌ها در ۱۶۰ ml از بافر (۱۰ mM Tris - HCL، PH=۷/۵، ۴ mM KCL، ۰/۵ mM EDTA، ۱ mM PMSF، ۱ mM Tween 20 - ۰/۱ (V/V) و گلیسرول ۱۰ درصد (V/V)) (بافر A) بصورت سوسپانسیون درآورده شدند و ۱۰۰ mg لیزوزیم

اضافه شده و ۶۰ دقیقه در ۴ درجه سانتی‌گراد انکوبه شدند و سپس سلول‌ها تحت تأثیر سونیکاتور به مدت ۲۰ دقیقه قرار داده شدند و در ۷۵۵۰ g به مدت ۴۵ دقیقه سانتریفوژ گردیدند. عصاره خام سلولی جدا شد و تفاله کنار گذاشته شد.

۲- رسوب با سولفات آمونیوم

به عصاره خام سلولی تهیه شده (۱۵۰ ml) به آرامی پودر سولفات آمونیوم به مقدار ۸۴/۱۵ گرم اضافه گردید، در حالی که به ملایمت بر روی بهم زن مغناطیسی بهم زده می‌شد تا غلظت نهایی سولفات آمونیوم به ۸۰ درصد اشباع برسد و بعد از دو ساعت بهم‌زدن، رسوب با ۷۴۰۰ g به مدت ۷۰ دقیقه سانتریفوژ بدست آمد و سپس رسوب در

KCL، ۵۰ mM Tris - HCL (PH = ۷/۵) بافر ۵۵ ml

Tween - 20، ۱ mM DTT، ۰/۵ mM EDTA، ۴ mM

۰/۰۱ (V/V) و گلیسرول ۱۰ درصد (V/V) (بافر B) حل گردید. محلول دو بار (بار اول ۵ ساعت و بار دوم ۱۴ ساعت) با ۳۲۰۰ میلی‌لیتر از بافر فوق دیالیز شد و حجم نهایی بعد از دیالیز به حدود ۸۰ میلی‌لیتر رسید.

۳- کروماتوگرافی با DEAE - سفادکس

محلول حاصل از مرحله بالا (۸۰ ml) به ستون DEAE - سفادکس (۵۷ cm × ۱/۹ cm) Load گردید و (ستون قبلاً با بافر B متعادل شده بود). ستون با ۲۰۰ ml بافر B شستشو داده شد و elution با ۳۰۰ ml بافر B به صورت گرادیان مرحله‌ای KCL از ۱ M ۰/۰۴ M صورت پذیرفت. سرعت جریان ۴۰ ml/h بود و فراکسیون‌های ۲۰ میلی‌لیتری جمع‌آوری گردید. محلول جمع‌آوری شده با ۳۰۰۰ میلی‌لیتر از بافر B، دو مرتبه (بار اول ۵ ساعت و بار دوم ۱۴ ساعت) دیالیز شد.

۴- کروماتوگرافی با فسفوسلولز

فسفوسلولز ابتدا با بافر B متعادل شد. سپس محلول حاصل از مرحله بالا به ستون فسفوسلولز (۱۰/۵ cm × ۲/۹ cm) Load گردید و ستون با ۱۰۰ ml از بافر B شستشو شد و elution با ۲۴۰ ml بافر B با گرادیان مرحله‌ای KCL ۱۰۰ mM ۴۰ mM صورت گرفت. سرعت جریان ۳۰ ml/h بود و فراکسیون‌های ۱۵ میلی‌لیتری جمع‌آوری گردید. محلول جمع‌آوری شده با ۳۰۰۰ میلی‌لیتر از بافر B دو بار دیالیز شد.

۵- کروماتوگرافی هیارین سفاروز CL - 6B

محلول حاصله از مرحله ۴ به ستون هیارین سفاروز (۵/۶ cm × ۲/۱ cm) که قبلاً با همان بافر B متعادل شده است، Load گردید و ستون با ۱۰۰ ml از بافر B شستشو شد و elution با ۲۲۰ میلی‌لیتر از بافر B به کمک گرادیان مرحله‌ای KCL ۱۰۰۰ mM ۴۰ mM صورت گرفت. سرعت جریان ۲۰ ml/h بود و فراکسیون‌های ۱۰ میلی‌لیتری جمع‌آوری گردید و دیالیز با ۳۰۰۰ میلی‌لیتر بافر B صورت گرفت.

اندازه‌گیری پروتئین

میزان پروتئین با روش برادفورد تعیین گردید (۱۰) و از آلبومین سرم گاوی به عنوان پروتئین استاندارد استفاده شد.

سنجش DNA پلی‌مراز

برای سنجش DNA پلی‌مراز از کیت Assay DNA Polymerase غیر رادیواکتیو شرکت Roche استفاده گردید. محاسبه فعالیت آنزیم در مقایسه با کنترل مثبت کیت که آنزیم Klenow است و همراه کیت می‌باشد، صورت گرفت و سنجش DNA پلی‌مراز در حرارت ۷۰ درجه سانتی‌گراد و سایر درجات تعیین شد.

تعیین وزن مولکولی

وزن مولکولی DNA پلی‌مراز با استفاده از تکنیک (PAGE - SDS) SODIUM DODECYL SULFATE (PAGE - SDS) POLYACRYLAMIDE GEL- ELECTROPHORESIS به روش Laemmli تعیین شد (۱۱) و برای دیدن باندها رنگ آمیزی نیترا ت نقره صورت گرفت. (۱۲)

یافته‌ها

رشد باکتری باسیلوس کالدوتناکس و تولید DNA پلی‌مراز

از ۴۰ لیتر کشت باکتریایی در محیط LB، پنجاه گرم خمیر باکتری تهیه شد و باکتری‌ها از کشت ۲۰ ساعت برداشت شدند که در فاز لگاریتمی رشد هستند و تولید DNA پلی‌مراز در بالاترین حد می‌باشد.

خالص سازی آنزیم DNA پلی‌مراز

DNA پلی‌مراز، بر طبق روشی که در بخش مواد و روش‌ها توضیح داده شد، ۱۲۴ برابر تخلیص گردید. خلاصه‌ای از نتایج خالص‌سازی DNA پلی‌مراز در جدول ۱ نشان داده شده است. در طی مراحل خالص‌سازی، فعالیت ویژه افزایش پیدا کرد و در نهایت به ۲۱۶۷ واحد در هر میلی‌گرم از پروتئین توتال رسید (جدول ۱). در طی خالص‌سازی محصول تقریباً خالص از آنزیم تهیه شد که با الکتروفورز PAGE - SDS مشخص گردید. در کروماتوگرافی با DEAE - سفادکس و فسفو سلولز بیشترین فعالیت آنزیم در فراکسیون حاصل از elution با mM KCL ۲۰۰ مشاهده گردید و در کروماتوگرافی با هپارین سفاروز بیشترین فعالیت آنزیم در فراکسیون حاصل از elution با mM KCL ۳۷۵ دیده شد.

اثر حرارت بر روی فعالیت

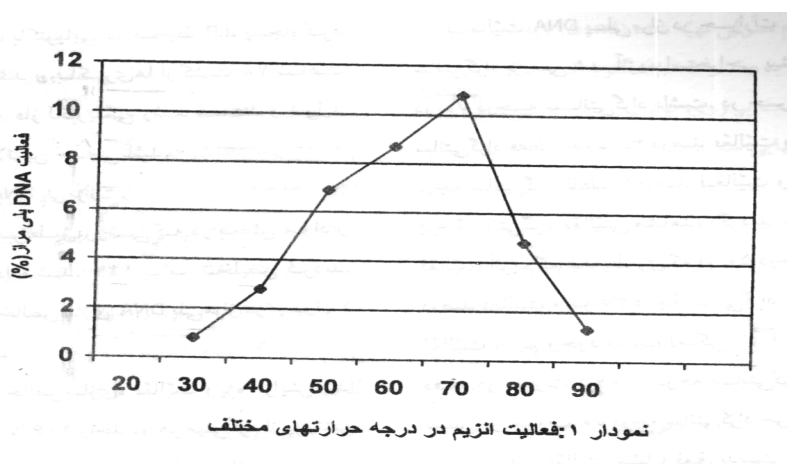
فعالیت DNA پلی‌مراز در حرارت ۸۰-۳۰ درجه سانتی‌گراد بررسی شد. آنزیم استخراجی بیشترین فعالیت را در ۷۰ درجه سانتی‌گراد داشت. در حرارت ۷۵ درجه سانتی‌گراد فقط حدود ۳۵ درصد فعالیت و در حرارت ۸۰ درجه سانتی‌گراد فقط، ۷ درصد فعالیت و در بالاتر از ۸۰ درجه سانتی‌گراد فعالیت مشاهده نگردید. در دمای پایین نیز فعالیت آنزیم کم شد بطوری که در ۵۰ درجه سانتی‌گراد، ۶۰ درصد فعالیت و در ۳۷ درجه سانتی‌گراد حدود ۲۰ درصد فعالیت آنزیم وجود داشت (شکل ۱). آنزیم همچنین ۳۰ دقیقه در حرارت ۹۵-۶۰ درجه سانتی‌گراد انکوبه شد و سپس در حرارت ۷۰ درجه سانتی‌گراد حرارت فعالیت آنزیم بررسی شد و فعالیت مشابه فوق بدست آمد بطوری که بعد از نیم ساعت قرار گرفتن در حرارت ۸۵ درجه سانتی‌گراد، فعالیت آنزیم از بین رفت.

وزن مولکولی

وزن مولکولی آنزیم DNA پلی‌مراز استخراجی با استفاده از تکنیک SDS - PAGE حدود ۹۲۰۰۰ دالتون تعیین گردید و یک پروتئین مونومر می‌باشد.

جدول ۱: خالص سازی آنزیم DNA پلی‌مراز از باسیلوس کالدوتناکس

بازده (%)	فعالیت ویژه (U/mg)	فعالیت توتال (U)	پروتئین توتال (mg)	حجم (ml)	مراحل خالص سازی
۱۰۰	۱/۷۴	۱۴۵۷	۸۳۶	۱۵۲	عصاره خام
۸۰	۴/۶۳	۱۱۶۷	۲۵۲	۸۰	سولفات آمونیوم
۷۳	۱۱/۱۱	۱۰۶۷	۹۶	۸۰	سفادکس - DEAE
۵۰	۱۷۲/۶	۷۲۵	۴/۲	۶۰	فسفرسولز
۲۲	۲۱۶/۷	۳۲۵	۱/۵	۳۰	هپارین سفاروز B cl-6

بحث

بر اساس روش توصیفی بالا، DNA پلی‌مراز ترموفیل تقریباً خالصی از باکتری باسیلوس کالدوتناکس جدا شده از آب گرم قاینارجه منطقه سبلان، جدا و تخلیص گردید. باکتریها در فاز لگاریتمی رشد (کشت ۲۰ ساعته) برداشته شدند. در این مرحله بیشترین حد تقسیم سلولی و همانندسازی DNA وجود دارد. لذا مقدار DNA پلی‌مراز در بالاترین حد در سلول باکتری می‌باشد. روش نسبتاً ساده و استاندارد برای خالص سازی پروتئین می‌باشد. وزن مولکولی آنزیم استخراجی با SDS - PAGE، ۹۲۰۰۰ دالتون تعیین گردید و مشخص شد که آنزیم مونومر می‌باشد.

چندین گزارش وجود دارد که وزن مولکولی DNA پلی‌مرازهای مختلف باکتریایی بویژه DNA پلی‌مرازهای مقاوم به حرارت تقریباً در این حدود می‌باشد، مثلاً وزن مولکولی DNA پلی‌مراز *Thermoplasma acidophilum* ۸۸۰۰۰ (۶)، DNA

پلی‌مراز *Thermus caldophilus* GK24 (۳)۹۵۰۰۰، DNA پلی‌مراز *Thermus aquaticus* ۹۴۰۰۰ (۱۳) و DNA پلی‌مراز *Sulfolobus solfataricus*، ۱۰۰۰۰۰ دالتون (۱۴) می‌باشد. DNA پلی‌مرازهای فوق، وزن مولکولی نزدیک به هم و فعالیت در درجه حرارت بالایی دارند و احتمال می‌رود که ساختمان DNA پلی‌مراز این باکتریها از نظر اسیدهای آمینه موجود حداقل در بعضی موقعیتهای از جمله نواحی اتصال نوکلئوتیدها و محل اتصال DNA پلی‌مراز به DNA مشابه بوده باشد، بطوری که توسط Delarue و همکاران، مشابه بودن بخشی از DNA پلی‌مرازها بیان گردیده است (۱۵).

دمای مطلوب برای فعالیت آنزیم DNA پلی‌مراز استخراجی ۷۰ درجه سانتی‌گراد می‌باشد، در حالی که دمای مطلوب DNA پلی‌مراز *Bacillus stearothermophilus* ۶۰ درجه سانتی‌گراد (۸)، DNA پلی‌مراز *Thermoplasma acidophilum* ۶۵ درجه سانتی‌گراد (۶)، DNA پلی‌مراز *Thermus caldophilus* GK ۲۴ c ۷۵ درجه (۳) و DNA پلی‌مراز *Thermus aquaticus* ۸۰ درجه سانتی‌گراد (۴) می‌باشد. در بررسی فعالیت آنزیم در دمای ۸۰ درجه سانتی‌گراد به بالا فعالیت مشاهده نشد و از طرفی میکروارگانسیم قادر به تکثیر در دمای ۸۵ درجه سانتی‌گراد می‌باشد. پس در شرایط *Invivo* در دمای ۸۵ درجه سانتی‌گراد پایداری DNA پلی‌مراز حفظ می‌گردد. واکنش بین اجزاء مختلف سلول، مسؤول پایداری هر دو پروتئین‌ها و اسیدنوکلئیک باکتری است (۷) احتمالاً اتصال کوفاکتورها و پروتئین‌های متصل شونده در این پایداری نقش دارند (۱۶).

آنزیم DNA پلی‌مراز توسط پروتئازها تجزیه می‌شود لذا طی استخراج و تخلیص برای جلوگیری از عمل پروتئازها از PMSF استفاده گردید. آنزیمی استخراج نگردید و در تحقیقات قبلی نیز از PMSF استفاده کرده بودند (۸ و ۶،۳). برای افزایش پایداری آنزیم DNA پلی‌مراز در مقابل حرارت، پایدار کننده‌های مختلفی مانند Tween - 80، مانیتول ۵ درصد (۱)، گلیسرول (۱، ۴، ۵، ۷ و ۸)، Tritonx - ۱۰۰ (۱۷ و ۱۶، ۶، ۱)، ژلاتین (۳)، آلبومین سرم گاوی (۸) و ساکاروز (۱۷) استفاده می‌شود که می‌توان از یکی از این مواد یا مجموع آنها استفاده نمود. در این تحقیق از گلیسرول و Tween - 20 به عنوان پایدار کننده آنزیم در طی مراحل تخلیص استفاده گردید و همچنین برای پایداری آنزیم در طی نگهداری می‌توان از گلیسرول، آلبومین سرم گاوی و ژلاتین استفاده نمود (۱). البته امروزه در اکثر محصولات تجاری از گلیسرول استفاده می‌شود. برای پاره کردن سلولها از لیزوزیم و سونیکاسیون استفاده گردید که ایمپسون و همکاران نیز از این روش استفاده کرده بودند (۱) و می‌توان از هموژنایزور تحت فشار 400 kg/cm^2 (۶ و ۱۵) و از French press استفاده نمود (۳ و ۸) تا بتوان مقدار بیشتری DNA پلی‌مراز استخراج نمود.

از آنزیم DNA پلی‌مراز فوق می‌توان در همانندسازی DNA، Site directed mutagenesis و Sequencing در دمای بالا استفاده نمود. به جهت این که آنزیم در شرایط *Invivo* در دمای ۸۵ درجه سانتی‌گراد قادر به فعالیت می‌باشد، پیشنهاد می‌شود که استخراج و تخلیص آنزیم در حضور پایدار کننده‌های دیگری مانند Tritonx - 100، مانیتول و ژلاتین صورت گیرد.

تقدیر و تشکر

از همکاری کارکنان بخش فرآورده‌های سازمان انتقال خون تبریز، آزمایشگاه میکروبی شناسی دانشکده پیراپزشکی تبریز، خانم شهابی و آقای لطفی تشکر و قدردانی می‌شود.

Abstract

Extraction and Purification of DNA Polymerase Enzyme from Bacillus Caldotenax Isolated from Gainarjah Hot Spa in Sabalan

DNA polymerase enzyme undertakes the DNA replication and in molecular research , DNA polymerase enzymes , especially thermostable enzymes , have great importance . In this reseach , thermostable DNA polymerase is extracted from Bacillus caldotenax isolated from Gainarjah hot spa in Sabalan region . The Bacteria were cultured in Luria-Bertani broth and harvested in logarithm phase . Crude cell extracts were prepared using lysozyme and sonication . Purification was performed by ammonium sulfate precipitation and three steps of chromatography with DEAE-sephadex , phosphocellulose and Heparin sepharose . DNA polymerase enzyme was purified 124-fold and specific activity of the purified enzyme was 216.7 (U/mg). DNA polymerase had the highest activity at 70 °c . The molecular weight of the enzyme was determined to be approximately 92000 dalton using SDS-PAGE .

Key Words: *Bacillus Caldotenax ; DNA Polymerase Enzyme ; Purification*

منابع

- 1 - Simpson, H. D. Coolbear, T. Vermue, M. & Daniel, R. M. Purification and some properties of a thermostable DNA polymerase from a thermotoga species. *Biochem. Cell. Biol* 1990 ; 68:1292_1295.
- 2 - Brock, T. D. Life at high temperatures. *Science* 1985 ; 230:132-138.
- 3 - Park, J. H. Kim, J. S. Kwon, S. T. & Lee, D. S. Purification and characterization of *Thermus caldophilus* Gk24 DNA polymerase. *Eur. J. Biochem* 1993; 214 : 135-140.
- 4 - Chien, A. Edgar, D. B. & Trela, J. M. Deoxyribonucleic acid polymerase from extreme thermophile *Thermus aquaticus*. *Journal of Bacteriology* 1976 : 127(3) : 1550-1557.
- 5 - Ruttimann, C. , Cotoras, M. , Zaldivar, J. & Vicuna, R. DNA polymerases from extremely thermophilic bacterium *Thermus thermophilus* HB-8. *Eur. J. Biochem* 1985 ; 149:41-46.
- 6 - Hamal, A. Forterre, P. & Elie. C. Purification and characterization of a DNA polymerase from the archaeobacterium *Thermoplasma acidophilum*. *Eur. J. Biochem* 1990; 190(3): 517-521.
- 7- Rella, R. Raia, C. A, Pisani, F. M. D, Auria, S. Nucci, R. Gambacorta, A. De Rosa, M. & Rossi, M. Purification and properties of a thermophilic and thermostable DNA polymerase from the archaeobacterium *Sulfolobus solfataricus*. *Ital. j. Biochem* 1990 ; 39(2): 83-99.

- 8- Kaboev, O. K. Luchkina, L. A. Akhmedov, A. T. & Bekkev, M. L. Purification and properties of deoxyribonucleic acid polymerase from *Bacillus stearothermophilus*. *Journal of Bacteriology* 1981; 145 (1):21-26.
- 9- Sharp, R. J. Bown, K. J. & Tkinson, A. A. phenotypic and genotypic characterization of some thermophilic species of bacillus. *Journal of General Microbiology* 1980; 117 : 201-210.
- 10- Bradford, M. MA rapid and sensitive method for the quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein of protein_dye binding. *Analytical Biochemistry* 1976 ; 72 : 248-254.
- 11- Laemmli, U. K. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature* 1970; 227 : 680-685.
- 12- Switzer, R. C. Merrill, C. R. & Shifrin, S. A highly sensitive silver stain for detecting protein and peptides in polyacrylamid gels. *Analytical Biochemistry* 1979 ; 98 : 231-237.
- 13- Lawyer, T. C. Stoffel, S. Saiki, R. K. Myambo, K. Drummond, R. & Gefand, D. H. Isolation, characterization and expression in *Escherichia*.
- 14- Pisani, F. M; De Martino, C. & Rossi, A DNA Polymerase from the archaeon *Sulfolobus solfataricus* shows sequence similarity to family B DNA Polymerases. *Nucleic Acid Research* 1992; 20 (11): 2711 - 2716.
- 15- Delarue, M; Poch, O; Tordo, N; Moras, D. & Argos, P. An attempt to unify the structure of polymerases. *Protein Engineering* 1990; 3 (6): 461 - 467.
- 16- Elie, C; De Recondo, A. M. & Forterre, P. Thermostable DNA Polymerase from the archaeobacterium *Sulfolobus acidocaldarius*. *Eur. J. Biochem* 1989; 178: 619 - 626.
- 17- Salhi, S; Elie, C; Jean - Jean, D; Meurier - Rotival, M; Forterre, P; Rossignol, J. M. & De Recondo, A.M. DNA polymerase from the archaeobacterium *sulfolobus acidocaldarius*: A thermophilic and The thermoresistant enzyme which can perform automated polymerase chain reaction - *Biochemical and Biophysical Research communications* 1990; 167(3):1341 - 1347.